

ВЛАДИСЛАВ ПУЗОВИЋ
*Универзитет у Београду – Православни богословски факултет,
Катедра за општу историју Цркве*

ПРОТОЈЕРЕЈ ГРИГОРИЈЕ Н. КОНСТАНТИНОВИЋ

Григорије Н. Константиновић* је рођен 16. јула 1880. у Чортановцима, Срем, у свештеничкој породици. Деда му је био чувени карловачки прота Васа Константиновић. Основну школу је завршио у месту рођења, а потом и класичну гимназију са испитом зрелости у Сремским Карловцима. После гимназије уписао је стару Карловачку богословију коју је завршио 12. јуна 1904. Исте године 12. октобра рукоположен је за ђакона а четири дана касније за презвитера. Службовао је као парох у Горњоварошкој цркви у Земуну, а од 1913, по наговору земунског професора катихете Саве Теодоровића, посветио се просветној служби. Постављен је за професора веронауке у Реалној гимназији у Земуну и због своје добротe и знања уживао је велико поштовање својих ђака.

Током Првог светског рата преживео је албанску голготу. По повратку у отаџбину продужио је рад у гимназији, а 13. марта 1926. завршио је Богословски факултет. На дипломи пише да му је Савет Богословског факултета 2. јануара 1923. године признао четири семестра и 13 испита на основу дипломе старе Карловачке богословије. Свети архијерејски синод га је 16. марта 1930. одликовао протојерејским чином. Прота је врло рано остао удов па се сав посветио својој деци и служби. У Земуну је остао до почетка Другог светског рата 1941, када је премештен за катихету у Прву мушку гимназију у Београду. На овој дужности је пензионисан 22. септембра 1941.

После Другог светског рата Савет Богословског факултета га је изабрао за хонорарног наставника за предмете догматику и упоредно богословље. Избор је потврдио Комитет за научне установе и Универзитет 20. маја 1947. Предавао је до 1. јула 1952, када је Богословски факултет укинут као државна школа а сви наставници разрешени дужности.

Од 1. јула 1952. Богословски факултет је преузела Српска православна црква. Наставнике који су се изјаснили да остају у црквеној служби постављао је Свети архијерејски синод. Да би факултет могао да почне са ра-

* Овај рад је настао у оквиру пројекта бр. 149037А („Српска теологија у двадесетом веку“), који финансира Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије.

дом било је потребно да се поставе хонорарни наставници за предмете који нису имали сталне професоре. Декан Богословског факултета је 5. септембра 1952. молио Свети архијерејски синод да постави хонорарне наставнике: Григорија Константиновића за предмете догматика и упоредно богословље, Ђорђа Мано Зисија за предмет црквена уметност и Богољуба Ћирковића за предмет црквенословенски језик. На расписани конкурс за догматику и упоредно богословље јавила су се два кандидата: Јован Дајковић, библиотекар Патријаршијске библиотеке, пријавио се само за упоредно богословље, а прота Григорије Константиновић, професор у пензији, пријавио се за оба предмета. Чланови Комисије за писање реферата др Радивој Јосић, др Борислав Лоренц и др Димитрије Димитријевић 31. октобра 1952. у реферату Савету Богословског факултета предложили су проту Григорија Константиновића. У образложењу су навели да је Константиновић већ шест година предавао оба предмета и написао за њих уџбенике. Свети архијерејски синод је 18. новембра 1952. потврдио овај избор. Прота је предавао до 31. децембра 1954. године, када је одлуком Светог архијерејског синода разрешен ове дужности. Умро је 28. децембра 1963. а сахрањен 31. децембра. Опело у Саборној цркви у Карловцима служио је еп. сремски Макарије са више свештеника. Од покојника се опростио прота Димитрије Мратинковић, његов бивши ученик у гимназији, и др Благота Гардашевић, продекан Богословског факултета Српске православне цркве.

Библиографија

- „Ориген“, *Бојословље* II 2 (1927) 139-151.
 „Књижевни рад Оригенов“, *Бојословље* III 2 (1928) 136-149.
 „Оригенова сотириологија“, *Бојословље* IV 1 (1929) 36-52; 2 (1929) 81-93.
 „Ориген: Догматско-патролошка расправа“, *Зборник Православној бојословској факултету*, књ. II, Београд 1951. 507-526.
 Догматски систем Оригенов, рукопис 280 стр.
 Наслов рукописа се наводи у ауторској молби којом је конкурисао за избор у звање хонорарног наставника на ПФФ.
 Предавања из догматике и упоредног богословља, рукопис.
 Наслов рукописа се наводи у ауторској молби којом је конкурисао за избор у звање хонорарног наставника на ПФФ.
 Извори:
 Фасцикла укидање Богословског факултета 1952. године, Архив Православног Богословског факултета Универзитета у Београду.
 Литература:
 Др Душан Глумац, „Прота Григорије Константиновић, професор катихета“, *Весник: Оріан Свепійеничкој удружења СФРЈ*, XVI, Београд 1964, 354, 6.

ДР САВО ЂУКАНОВИЋ

Саво Ђукановић је рођен 20. марта 1911. у сиромашној породици у Велимљу, срез Никшићки, од оца Јована и мајке Марије рођ. Перовић. Основну школу завршио је у родном месту, а нижу гимназију у Никшићу. Године 1927. уписао се у Цетињску богословију као државни стипендиста, а завршио је 1932. Пошто је био одличан ђак ослобођен је усменог матурског испита. Два пута је награђиван за светосавске темате.

После завршене богословије, жељан науке, уписао се на Богословски факултет у Београду, на коме је студирао две године и положио 11 испита (средња оцена 9). За ово време је два пута награђен за светосавске темате. Пошто је добио стипендију швајцарске Старокатоличке цркве прешао је 1. новембра 1934. на Старокатолички Богословски факултет у Берну. Успешно га је завршио и маја 1938. године одбранио докторску дисертацију из новозаветне егзегезе под насловом *Heiligkeit und Heiligung bei Paulus* (Светост и посвећење код Павла) са оценом *magna cum laude*. Овим радом је показао да „може с успехом научно да ради на теологији“, каже проф. др Радивој Јосић у реферату за избор Сава Ђукановића у звање асистента на Православном богословском факултету.

Након завршених студија у Берну вратио се у Београд где је 21. марта 1939. изабран за асистента дневничара на Богословском факултету уместо Љубомира Шарчевића који је поднео оставку због постављења у гимназији. Избор Сава Ђукановића потврдиле су универзитетске власти 17. маја 1939. Савет Богословског факултета је фебруара 1941. расписао конкурс за асистента приправника при библиотеци факултета. На ово место је Саво Ђукановић изабран 3. марта 1941. Након два месеца (30. априла) отпуштен је из државне службе. Одлуку је потписао министар просвете Велибор Јонић.

С почетка рата вратио се у родни крај. Учествовао је у устанку против окупатора. Италијани су га стрељали 14. јула 1942. крај пута према Цетињу, на планини Симуњи.

Библиографија

Heiligkeit und Heiligung bei Paulus, Novi Sad 1939.

„Der Sinn der Forderungen Jesu in der Bergpredigt. von Stojan Dimitroff, Sofia 1938 стр. 173“. *Богословље* XV 1 (1940) 69-79. (приказ)

„Реч Божја“, *Богословље* XV 2 (1940) 113-136; 3-4 (1940) 248-277.

Извори:

Досије Сава Ђукановића бр. 24, Архив Православног Богословског факултета Универзитета у Београду.

Литература:

Божидар Мијач, „Др Саво Ђукановић, асистент Богословског факултета“, *Вестник: Орјан Свеишћеничкој удружења СФРЈ*, IV, Београд 1952, 86, 3-4.

„Ђукановић др Саво, асистент Богословског факултета“, *Споменица православног свеишћеника 1941-1945*, Београд 1960, 66.

Српска теологија у двадесетом веку
пројекат под евиденцијом бројем 149037А
књига I

Зборник радова научног скупа „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки
проблеми и резултати“ (Православни богословски факултет, 26. октобар 2006.)

приредио
Богољуб Шијаковић

издавач
Православни богословски факултет
Београд 2007.

штампа
Култура, Бачки Петровац

тираж
500

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

2(497.11)“19”

Српска теологија у двадесетом веку :
истраживачки проблеми и резултати : зборник
радова научног скупа / приредио Богољуб
Шијаковић. - 2007, књ. 1- . - Београд
: Православни богословски факултет, 2007-
(Бачки Петровац : Култура). - 24 cm

ISSN 1452-7804 = Српска теологија у
двадесетом веку
COBISS.SR-ID 137632780